

ORSZÁGOS RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG

☎: 1139 Budapest Teve u. 4-6. 1903 Bp. Pf.: 314/15 ☎: 33-104 fax: 33-303
☎/fax: 443-5733

✉: orfkvezeto@orfk.police.hu

Szám: 29000/105/547- /2012.P.

Tárgy: alapvető jogot sértő rendőri intézkedés elleni panasz elbírálása

Előadó: dr. Nagy Boglárka ktv.

Telefon: 06-1/462-7432/34-258

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva a **panaszos** jogi képviselője által benyújtott panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (továbbiakban: Panasztestület) 383/2012. (XI. 7.) számú állásfoglalásának megállapításaira – a panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdésére, valamint a 109. § (1) bekezdésére – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1539 Budapest, Pf.: 632.) – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül kell benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni, illetve azt a fenti határidőn belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz (1027 Budapest, Csalogány u. 47-49.) is be lehet nyújtani. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) bekezdése, 326.§ (7) bekezdése; Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) Panaszos jogi képviselője útján
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Budapesti Rendőr-főkapitányság vezetője
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

A panaszos és három társa 2012. május 4-én jogi képviselőjük útján terjesztették elő panaszukat, melyet faxon juttattak el a Panasztestület részére. A panaszbeadvány tartalma az alábbiak szerint foglalható össze.

A panaszos előadta, hogy társaival 2012. május 1-jén a munka ünnepe alkalmából kívánt politikai propagandatevékenységet folytatni a Budapesten rendezett majális keretében. Miután értesültek arról, hogy a Zöld Baloldal szóvivőjét a rendőrség aznap 9 óra 40 perckor előállította, a panaszos társaival a rendőrségre siettek. Mind a négyen egy-egy 4,3 cm átmérőjű, ötágú vörös csillagot ábrázoló kitűzőt viseltek, mint a nemzetközi munkásmozgalom és a szolidaritás jelképét.

A panaszos társaival a rendőrségi épület előtt a járda szélére leültek, és követelték az előállított szóvivő szabadon bocsátását. Ezt követően a rendőrök a panaszost és társait igazoltatták, majd előállították, ahonnan 18 óra 33 perckor bocsátották el.

A panaszbeadványban előadottak tartalma alapján a panaszos rendőri intézkedéssel kapcsolatos kifogásai az alábbiakban összegezhetők:

- a panaszos kifogásolta az intézkedés, illetve igazoltatásának jogszerűségét;
- a panaszos kifogásolta előállításának jogszerűségét.

Mindezek alapján kérte a Panasztestület vizsgálatát, amely vizsgálata során megállapította a panaszos személyes szabadsághoz fűződő alapvető jogának súlyos sérelmét az előállítás időtartamának aránytalanul hosszú volta miatt.

II.

A tényállás tisztázásához a hatóság részére az alábbi iratok álltak rendelkezésre:

- a panaszos és társai 2012. május 4-én kelt panasza;
- a panaszos és társai 2012. május 14-én előterjesztett panasz-kiegészítése;
- az intézkedést foganatosító r. törzsőrmester 2012. május 1-jén kelt jelentése;
- a Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) 2012. május 1-jén kelt jelentések a panaszos elfogásáról, a kapcsolódó parancsnoki kivizsgálásokkal;
- a BRFK 2012. május 1-jén kiállított igazolások a panaszos személyes szabadságának korlátozásáról, a kapcsolódó tájékoztatókkal;
- a BRFK 2012. május 1-jén kelt határozat a panaszos tulajdonát képező lefoglalás elrendeléséről;
- a BRFK 2012. május 1-jén készült jegyzőkönyv a panaszos tulajdonát érintő lefoglalásról;
- a BRFK 2012. május 1-jén kelt határozat védő kirendeléséről;
- a BRFK 2012. május 1-jén kelt jegyzőkönyv a panaszos gyanúsított kihallgatásáról;
- az intézkedés foganatosításáról 2012. május 1-jén készült videofelvétel;
- Budapest Rendőrfőkapitányának rendészeti helyettese által 2012. június 6-án kelt, a BRFK hivatalvezetője részére címzett levele;

- a BRFK kerületi vezetőjének 2012. június 12-én kelt, a BRFK hivatalvezetőjének címzett levele;
- a Budapesti Rendőr-főkapitányság hivatalvezetőjének 2012. június 19-én kelt, az ORFK Ellenőrzési Szolgálatának vezetője részére címzett levele.

A panaszos által konkrétan előadott kifogások kapcsán lefolytatott vizsgálat alapján az alábbiakat állapítottam meg.

1. A panaszos kifogásolta az intézkedés, illetve igazoltatásának jogszerűségét.

A panasz ezen részének vizsgálata az alábbi jogszabályok figyelembe vételével történt:

Rtv. 13. § (1) A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

29. § (1) A rendőr a feladata ellátása során

a) igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani, valamint

Az 1978. évi IV. törvény a Büntető Törvénykönyvről (a továbbiakban: Btk.) 269/B. § (1) Aki horogkeresztet, SS-jelvényt, nyilaskeresztet, sarló-kalapácsot, ötágú vöröscsillagot vagy ezeket ábrázoló jelképet

a) terjeszt;

b) nagy nyilvánosság előtt használ;

c) közszemlére tesz;

ha súlyosabb büncselekmény nem valósul meg, vétséget követ el, és pénzbüntetéssel büntetendő.

A panaszos előadta, hogy miközben társaival a rendőrség előtt tiltakozásukat fejezték ki a Zöld Baloldal párt szóvivőjének előállítására, valamint a munkásmozgalmi jelképeket használókkal szembeni jogtalan rendőri fellépés ellen, a rendőrök igazoltatták őket. A tiltakozás során mindannyian egy-egy 4,3 cm átmérőjű, ötágú vörös csillagot ábrázoló kítűzőt viseltek.

A panaszos a rendőri intézkedés jogszerűségének vitatása során hivatkozott az Emberi Jogok Európai Bírósága a Vajnai kontra Magyarország, valamint a Fratanoló kontra Magyarország ügyben hozott döntéseire. A Bíróság ugyanis ezekben az ügyekben kimondta, hogy Magyarország megsértette az emberi jogok és alapvető szabadságjogok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény (a továbbiakban: Római Egyezmény) 10. cikkében biztosított véleménynyilvánítási szabadságot a vöröscsillag viselésének büntetése miatt. Az ítéletek szerint az önkényuralmi jelképek használatának korlátozása nem arányos a fennálló társadalmi szükséglettel, mint törvényes céllal, hiszen a vöröscsillag nem tekinthető kizárólag az önkényuralmi rendszert reprezentáló jelképnek, hanem „a tisztességesebb társadalomért küzdő nemzetközi munkásmozgalom”, valamint több tagállamban aktívan működő, törvényes politikai párt szimbóluma is. A használó

szándékainak vizsgálata tehát elengedhetetlen annak eldöntéséhez, hogy a véleménynyilvánítás szabadságának korlátozása, azaz a büntetőjogi eszközökkel való fellépés indokolt-e.

A panaszos elsődleges kifogása tehát az, hogy a rendőri intézkedés „megakadályozta politikai véleménynyilvánításukat”. Ezzel kapcsolatban indokolt leszögezni, hogy a rendőr a szándékos bűncselekmény tettenért elkövetőjének elfogásakor és előállításakor – az Rtv. 33. § (1) bekezdésének a) pontja alapján – nem az Alaptörvényben és a nemzetközi egyezményekben biztosított véleménynyilvánítás szabadságának jogellenes korlátozását folytatta, hanem jogalkalmazóként a hatályos törvényi kötelezettségének tett eleget. A rendőrség a fent említett „vádval” már csak azért sem illethető, mert az Alkotmánybíróság a 14/2000. (V. 12.) AB határozatban már elbírálta a Btk. 269/B. §-ában foglalt alkotmányellenességének vizsgálatára irányuló indítványokat és megállapította, hogy a Btk. a véleménynyilvánításhoz való jogot nem szükségtelenül és nem aránytalanul korlátozza.

A Btk. szerint e bűncselekmény esetében irreleváns az elkövető irányultsága, szándéka, a jelképhez fűződő érzelemvilága. Az Emberi Jogok Európai Bírósága a Vajnai kontra Magyarország ügyben, 2008. július 8-án hozott ítéletében éppen ezért kifogásolta a magyar törvényi tényállás megfogalmazását, mert a vöröscsillag többszintű jelentéssel bír, és a tiltás ehhez képest túlságosan széles körű, vagyis nem tesz különbséget a Római Egyezmény véleménynyilvánítás szabadságáról szóló 10. cikkének védelme alá eső, illetve azon kívül eső megnyilvánulások között. A strasbourgi ítélet megállapította: *„a magyar büntető törvénykönyv 269/B. §-a nem kívánja meg annak bizonyítását, hogy a tényleges használat önkényuralmi propagandának minősül. Ehelyett a puszta használatot is cáfolhatatlanul önkényuralmi propagandának tekinti (...)”*. A magyar törvény értelmében tehát a rendőrségnek nem kötelessége, de nincs is jogosultsága arra, hogy vizsgálja az önkényuralmi jelképet viselő elkövető szándékát, esetleges politikai elkötelezettségét, párttagságát, céljainak nemes vagy nemtelen voltát, és erre a gyakorlatban, egy-egy intézkedés foganatosítása során nincs is reális lehetőség.

Az önkényuralmi jelképek használata ilyen módon a magyar jog szerint továbbra is büntetendő, rendőri fellépés kiváltására alkalmas cselekmény, a hazai jogalkalmazó szervek tehát az Emberi Jogok Európai Bírósága ítéletének ismeretében sem mellőzhetik a Btk. és az Rtv. rendelkezéseinek alkalmazását, amennyiben azokat a jogalkotó változatlan formában hatályban tartja. A rendőrség általános érvénnyel a hatályos jogszabályok alapján intézkedik és jár el a jogsértő cselekményeket elkövetőkkel szemben. A helyszínen intézkedő rendőrnek nem feladata (és nem is tartozik hatáskörébe) a magyar Btk. nemzetközi egyezmények tekintetében történő felülvizsgálata, továbbá a Strasbourgi Bíróság meghozott ítélete és a magyar törvények közötti összhang biztosítása¹.

Tekintettel tehát arra, hogy a vöröscsillag használatát a hatályos Btk. büntetni rendeli, a vöröscsillag viselésének észlelését követően a rendőrök intézkedési kötelezettsége az Rtv. 13. § (1) bekezdése alapján fennállt, és kellő jogalap birtokában igazoltatták a panaszost. Az e körben előadott panaszt **elutasítom**.

¹ a Legfelsőbb Bíróság Kfv.IV.38.075/2010/4. számú ítélete alapján

2. A panaszos kifogásolta előállításának jogszerűségét.

Az elfogás végrehajtásáról szóló jelentés alapján a panaszos előállítására az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja alapján került sor: „*a rendőr a további intézkedés megtétele céljából elfogja és az illetékes hatóság elé állítja azt, akit szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten értek.*”

Az Rtv. fent idézett rendelkezése kógens norma, nem nyújt mérlegelési lehetőséget az intézkedő rendőr számára, tettenérés esetén mérlegelés nélkül köteles elfogni és a hatóság elé állítani a szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten ért személyt. A vöröscsillag nagy nyilvánosság előtt való viselésének ténye kapcsán nincs ellentmondás a rendőri jelentések, a rendelkezésre álló videofelvétel és a panaszos előadása között, illetve a panaszos beadványában is kifejtette, hogy magatartása formálisan a Btk. 269/B §-ába ütközött.

Mindezekre tekintettel, a panaszos előállítására kellő jogalap birtokában került sor, így az e körben előadott panaszt elutasítom.

III.

A Panasztestület a panaszos által előterjesztett panaszt megvizsgálta, és a fent hivatkozott állásfoglalásában azt megalapozottnak találta. A Panasztestület megállapította a panaszos személyes szabadsághoz fűződő alapvető jogának sérelmét.

A Panasztestület állásfoglalásában kitért a panaszos előállítása időtartamának vizsgálatára is, és a rendelkezésére álló adatok alapján megállapította, hogy közel 5 órán át tartó előállítás a panaszos alapvető jogát aránytalan mértékben korlátozó intézkedésnek tekinthető, amely megvalósította a panaszos személyes szabadsághoz fűződő alapvető jogának súlyos sérelmét. A Fővárosi Bíróság következetes joggyakorlata alapján² a közigazgatási eljárás során az országos rendőrfőkapitánynak csak az a kötelessége, hogy a panaszban rögzítetteket vizsgálja, és ebben a körben jogszabályi hivatkozással alátámasztottan érdemben állást foglaljon. Tekintettel arra, hogy a panaszos sem a panaszbeadványában, sem annak kiegészítésében nem panaszolta az előállítás időtartamát, így ezen panaszpont vizsgálatát mellőztem.

A határozat II. részében részletesen kifejtett indokok alapján az igazoltatás és az előállítás jogszerűsége tekintetében a Panasztestület megállapításaival egyet értek.

Hatásköri és illetékességi szabályokat az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdése tartalmazza.

Határozatom az alábbi jogszabályokon alapul:

- Magyarország Alaptörvénye IV. cikk, VI. cikk (2) bekezdés, VIII. cikk, IX. cikk, XXIV. cikk;
- a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 326. § (7) bekezdése, valamint a 330. § (2) bekezdése;

² Lásd például Főv.B.20.K.33.505/2010/6. számú ítélete

- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 100. § (1) a) pontja és (2) bekezdése, valamint a 109. § (1) és (3) bekezdései;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 13. § (1) bekezdése, 29. § (1) bekezdés a) pontja, 33. § (1) bekezdés a) pontja, 49. §, 93. § /A (6) (7) és (9) bekezdései;
- a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 269/B. § (1) bekezdése.

Budapest, 2013. február „ „

**Papp Károly r. vezérőrnagy
rendőrségi főtanácsos
országos rendőrfőkapitány**